

ŠTO OBIČNO ZNAMO O ... NESTORU

To je bio najstariji, najrazboritiji i najrječitiji grčki kralj pod Trojom. Po nabrojenim osobinama i nenabrojenom (ali zamašnom) potomstvu, dokaz da je i antika posjedovala nešto slično „Gerovitalu“.

Njegova je slatkorječivost zauzela lijep broj stihova Ilijade i Odiseje. Kad bi počeo govoriti, čini se da su slušaoci redom zapadali u letargiju ili iz očaja napuštali započete plodne diskusije. Tako je Nestor u više mahova uspio smiriti i izbjeći sukobe među mlađim i nerazumnijim grčkim kraljevskim pjetlovima — vojskovođama.

Nije bilo teško utvrditi da je on najljepši epski opjevan primjerak iskusnog djedice koji neprekidno gnjavi mladež dobrim savjetima.

Teže je bilo izići na kraj s pitanjem gdje je zapravo ležao njegov kraljevski grad Pil, i to ne zbog toga što bi ga bilo teško naći nego zato što ih je nađeno — previše.

Kad danas netko u svojoj specijalnosti pokazuje previše znanja, a uz to ima i dugu karijeru, fin način da mu se kaže da je stari gnjavator jest — da ga se nazove Nestorom dotičnog područja.

94

LEKSIKON JLZ — NESTOR, grč. MIT, sin Nelejev; najstariji i najmudriji vođa Grka u Trojanskom ratu. PREN mudar i častan starac.

B. K.-M.

novе knjižige...

Lucije Anej Seneka: PISMA PRIJATELJU, preveo s latinskog Albin Vilhar. Matica Srpska, Novi Sad 1978.

U prošlom je broju L&G u jednom prikazu spomenuto kako je u jugoslavenskim razmjerima Seneka dosta slabo preveden (cf. L&G 12, str. 110); valjalo bi ovom prilikom dodati i drugu činjenicu, koja u našim prevodilačkim prilikama nije nikakva novina — preveden je nesustavno. Stoga nas cjelovit prijevod bilo kojega od njegovih djela doista mora obradovati, pogotovu kad je riječ o djelu koje na najbolji način reprezentira i njegove filozofske i njegove književne domete — „Čudorednim pismima Luciliju“ (*Ad Lucilium epistulae morales*), odnosno, kako je u ovoj ediciji prevedeno, „Pismima prijatelju“. Tako se poslije Bradačeva slovenskoga prijevoda (Maribor 1966), to značajno djelo drugi put pojavljuje u cjelovitu prijevodu na jednom od jezika jugoslavenskih naroda.

„Pisma“ su, rekosmo, zanimljiva i za proučavatelja filozofije i za proučavatelja književnosti, a najviše zacijelo za onog čitaoca koji je pri čitanju u stanju objediniti oba ova pristupa. Filozofski će znalci vjerojatno primijetiti kako je Senekino filozofiranje razmrvljeno, neusustavljeno, i to ne samo na razini „Pisama“ već i na razini cjelokupna njegova književnog opusa. Možda je to iz filozofijske perspektive slabost — iako će i o tome, zacijelo, biti suprotnih mišljenja — no u književnom pogledu njegova pisma upravo time dobijaju posebnu privlačnost. Držeći se dijelom epistografskih konvencija a dijelom i svojih osobnih filozofskih i književnih uvjerenja, Seneka svoja razmatranja redovno započinje na razini svakodnevnice, da bi se potom neopazice digao do velikih i neizbježnih tema života i smrti — s onoliko patetičnosti koliko tema zaslužuje i onoliko ciničnosti koliko je zbog svoje ozbiljnosti u stanju podnijeti. Sklon paradoksu i antitezi (što je

95